

GENERAL PROFESOR ELŻBIETA ZAWACKA PATRONKĄ SZKOŁY PODSTAWOWEJ W RZĘCZKOWIE

W dniu 19 III 2024 r. w 115. rocznicę urodzin Patronki odbyły się uroczystości nadania Szkole Podstawowej w Rzęczkowie imienia gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej na mocy Uchwały nr. LXVI/436/2023 Rady Gminy Żławieś Wielka z dnia 29 XI 2023 r.

Pomysł nadania imienia Patrona Szkoły narodził się w Rzęczkowie kilka lat wcześniej. Na początku nie przyjęło to działań formalnych, były to luźne pogadanki na lekcjach historii mniej i bardziej głębsze dyskusje przy okazji projektów edukacyjnych. Pod koniec roku szkolnego 2022/2023 odbyły się konsultacje z uczniami i rodzicami. Pośród kilku zgłoszonych kandydatów największe zainteresowanie i sympatię zyskała gen. prof. Elżbieta Zawacka. Wówczas to pani Małgorzata Kolimaga – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Rzęczkowie, zwróciła się z pismem (data 19 X 2023) do Prezes Zarządu FGEZ w Toruniu Doroty Zawackiej-Wakarecy o uzyskanie poparcia w sprawie nadania imienia Szkole.

Treść (w całości)

Pragniemy poinformować, że Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców i Samorząd Uczniowski Szkoły Podstawowej w Rzęczkowie wybrały kandydaturę Generał Elżbiety Zawackiej na patrona naszej placówki. Zwracamy się zatem z uprzejmą prośbą o wyrażenie zgody na nadanie imienia Generał Elżbiety Zawackiej.

Biorąc pod uwagę dokonania i postawę Bohaterki, pragniemy uhonorować Ją oraz zachować w pamięci jako wzór wielkiej patronki. Chcemy przybliżyć młodzieży historię wybitnej Polki naszego regionu. Nadanie Szkole Podstawowej w Rzęczkowie imienia Generał Elżbiety Zawackiej uczyni tym samym naszą placówkę strażniczką Jej zasług i pamięci, a uczniów prawdziwych świadków Jej postawy i dokonań.

Zwracamy się również z prośbą o możliwość wykorzystania materiałów Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej w naszej działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej. Prosimy o pozytywne rozpatrzenie naszej prośby.

Z wyrazami szacunku

Odpowiedź pani Doroty Zawackiej-Wakarecy z dnia 30 X 2023 r:

Szanowna Pani Dyrektor,

Jako Prezes Zarządu Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej i Rodzina wyrażam zgodę i w pełni popieram inicjatywę nadania prowadzonej przez Panią Szkołę Podstawowej w Rzęczkowie imienia Generał Elżbiety Zawackiej.

Ta niezwykła Polka to: żołnierz KG ZWZ-AK, powstaniec warszawski, emisariuszka Komendanta Głównego ZWZ do Sztabu Naczelnego Wodza w Londynie, jedyna kobieta wśród 316 cichociemnych, więzień okresu stalinowskiego, wybitna andragog, wieloletni społecznik, inicjatorka powstania Fundacji Archiwum Pomorskie Armii Krajowej (od marca 2009 r. Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej). Odznaczona dwukrotnie Orderem Wojennym Virtuti Militari V klasy, pięciokrotnie Krzyżem Walecznych, Orderem Orła Białego, nagrodzona tytułem Kustosz Pamięci Narodowej i Honorowa Obywatelka Torunia. To prawdziwy autorytet i wzór do naśladowania. Całe swoje stuletnie życie służyła Ojczyźnie jako żołnierz, pedagog, a nade wszystko historyk, utrwalając narodową pamięć. Jej życie, Jej postać pozwoli przekazywać młodym ludziom ważne wartości wynikające z zamiłowania Ojczyzny, które pomogą w rozwijaniu poczucia tożsamości narodowej i patriotycznej.

Z poważaniem

W ciągu kilku miesięcy roku szkolnego 2023/2024 uczniowie zapoznali się dokładnie z biografią przyszłej Patronki. Pomoc dostarczyły spotkania w Szkole z dokumentalistką Archiwum WSK Anną Rojewską, z p. dr Katarzyną Minczykowską-Targowską – autorką monografii *Cichociemna. Generał Elżbieta Zawacka „Zo”*. Pan dr Mirosław Sprenger zaznajomił szerzej uczniów o cichociemnych, przygotował także wystawę plenerową o życiu gen. prof. Elżbiety Zawackiej. Na kilka dni tablice wystawy stanęły na boisku szkolnym. Prezentowane były również w pobliskim Skłudzewie.

W grudniu 2023 r. uczniowie odwiedzili Fundację Generał Elżbiety Zawackiej, gdzie obejrzeli film pt. *Miałam szczęśliwe życie*, także wszystkie pamiątki muzealne należące do Pani Generał oraz rekonstrukcję jej saloniku.

Uświetnieniem obchodów nadania imienia Szkole była oczywiście sama uroczystość 19 III 2024 r., która rozpoczęła się o godz. 10.00 w udekorowanej sali gimnastycznej. Udział wzięła cała społeczność szkolna, w tym emerytowani nauczyciele, pracownicy szkoły, dyrektorzy zaprzyjaźnionych szkół. Na honorowym miejscu zasiadali: władze lokalne z wójtem i radnymi Rady Gminy, przedstawiciele Starostwa i Urzędu Marszałkowskiego, Prezes Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej p. Doro-

ta Zawacka-Wakarecy, Przewodniczący Rady Fundacji p. Jan Wyrowiński, przedstawiciele Kuratorium Oświaty.

Środowisko AK reprezentowała prezes Koła Toruń i ŚZŻAK p. Joanna Kowalska oraz córka weteranów, sybiraczka p. Marta Jatczak. W części oficjalnej zagrany i odśpiewany został hymn państwowy. Pani Dyrektor odczytała Uchwałę Rady Gminy Zławieś Wielka, z dumą obwieściła, że Szkoła Podstawowa w Rzęczkowie nosi imię generał profesor Elżbiety Zawackiej. Przybliżyła także krótko sylwetkę Patronki. W wystąpieniach z gratulacjami także własnymi refleksjami podzieliła się pani Dorota Zawacka-Wakarecy i pan Jan Wyrowiński.

Po części oficjalnej rozpoczęła się część artystyczna. Wystąpiła orkiestra szkolna (instrumenty dęte) pod kierunkiem nauczyciela muzyki p. Krzysztofa Kędzierskiego, prezentując wiązanek pieśni patriotycznych i Powstania Warszawskiego. Wywołało to ogromne wzruszenie. W hołdzie dla Patronki, uczniowie zaprezentowali poruszający spektakl teatralno-muzyczny-multimedialny, w którym fikcyjna rodzina Guzików odkrywa historię seniorki rodu. W tę rolę wcieliła się Elżbieta Kononiuk, historyk, prowadząca bibliotekę szkolną. W historii tej rozbrzmiewały echa słów prof. Elżbiety Zawackiej „naród nie może zgubić żadnego pokolenia”, a i sama Pani Generał pojawiła się w relacjach bohaterów spektaklu.

Uczniowie również zaprezentowali filmik, w którym przypomniano najważniejsze momenty z życia „Zo”.

Wszystkie występy uczniów, głównie orkiestry szkolnej, mistrzowskie wykonanie pieśni, gra aktorska, dekoracje wprowadziło wszystkich gości w nastrojową atmosferę, wzruszenie i podziw.

Dyrektor Szkoły pani Małgorzata Kolimaga odebrała wiele gratulacji związanych z funkcjonowaniem placówki i wychowaniu patriotycznym młodzieży.

Drugim ważnym wydarzeniem w życiu Szkoły było odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej gen. prof. Elżbiecie Zawackiej. Uroczystość odbyła się w rocznicę Dnia Polskiego Państwa Podziemnego 27 IX 2024 r. godz. 10.30.

Inicjatorami powstania tablicy były władze Gminy Zławieś Wielka w porozumieniu z dyrekcją Szkoły. Tablica o wymiarach 130 × 110 cm jest umieszczona na frontowej ścianie, przy głównym wejściu. Granitowa z płaskorzeźbą portretu gen. prof. Elżbiety Zawackiej, zaprojektowana i wykonana przez artystę rzeźbiarza z Torunia, pana Zbigniewa Mikieliewicza oraz z inskrypcją autorstwa pani dr Katarzyny Minczykowskiej-Targowskiej.

Ta piękna tablica pamiątkowa była udekorowana wstęgą biało-czerwoną. Rangę uroczystości podniosła obecność sztandaru ŚZZAK Toruń, przy którym wartość honorową pełnił uczeń.

Pani Dyrektor Szkoły do odsłonięcia tablicy poprosiła panią Dorotę Zawacką-Wakarecy – Prezes Fundacji, i pana Jana Wyrowińskiego

– Przewodniczącego Rady Fundacji. Przedtem odegrany był hymn państwowy przez orkiestrę szkolną i odśpiewany przez wszystkich gości i młodzież. Następnie delegacje składały kwiaty pod tablicą. Robiono fotografie zbiorowe.

W tej uroczystości uczestniczył p. dr Marek Szymaniak, dyrektor oddz. IPN w Gdańsku, p. dr Mirosław Sprenger z IPN Bydgoszcz. W wydarzeniu brał udział również nowo wybrany Wójt Gminy Zławieś Wielka pan Marcin Swaczyna, który witał i dziękował wszystkim za obecność. Ceremonię po odsłonięciu zakończyła orkiestra szkolna, wykonując najbardziej ulubioną pieśń przez Panią Generał – *Legiony*. To było naprawdę wzruszające!

Dalszy przebieg uroczystości odbył się już w sali gimnastycznej przy występach artystycznych młodzieży szkolnej i oczywiście orkiestry. Były gratulacje dla społeczności szkolnej, dzielono się refleksjami na temat Patronki Szkoły. Zapewne uroczystość ta na długo pozostanie w sercach i pamięci całej społeczności i dzięki patriotycznej postawie całego społeczeństwa Gminy Zławieś Wielka pamięć o gen. prof. Elżbiecie Zawackiej nie zginie.

Anna Rojewska